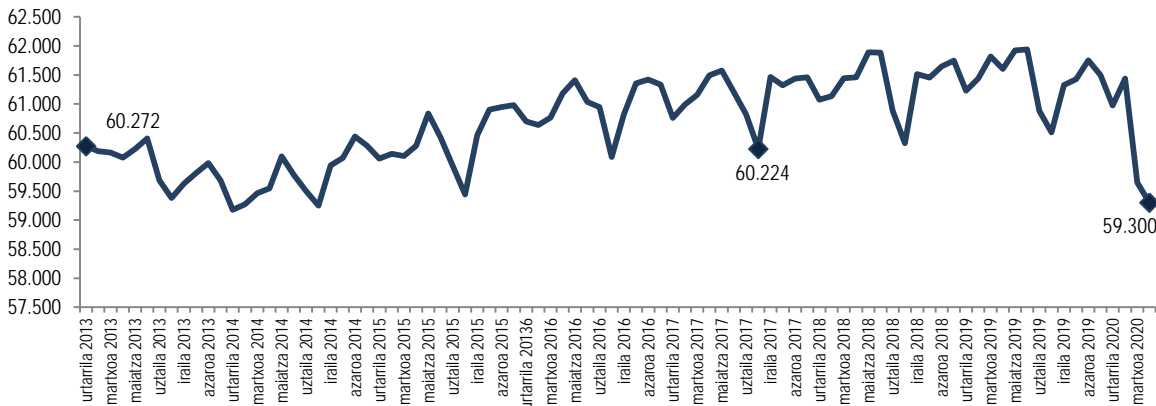

Covid-19aren eragina, enpresa-ehuna eta jarduera berritzailearen garrantzia

Covid-19ak Euskadin izaten ari den eragin ekonomikoaren inguruan IKEIk egiten ari den azterketari jarraipena emanez, ohar honek krisi honek **euskal enpresa ehunean** duen eraginaren inguruko informazioa jasotzen du. Abiapuntua EAEn Gizarte Segurantzaren izena emanda dauden enpresak dira, hobekuntza progresiboa erakusten dutenak 2020ko otsailera arte. Hala ere, **covid-19aren lehen inpaktua agerian geratzen da enpresen galerarekin, eta 2020ko apirilean, 59.300 enpresarekin, kopururik txikiena erregistratu zen 2013tik.**

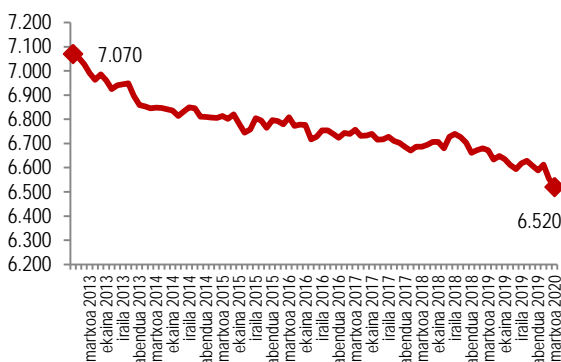
Gizarte Segurantzaren inskribatutako enpresak. EAE

Iturria: Gizarte Segurantza

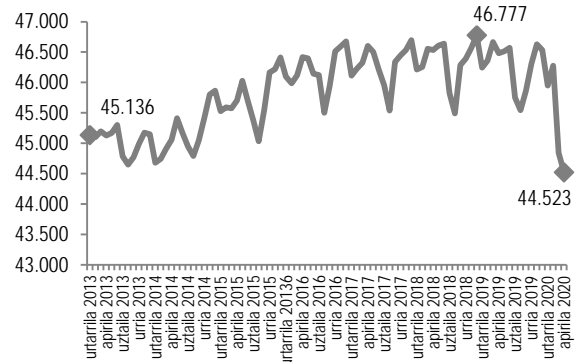
Ondorengo grafikoek industria- eta zerbitzu-enpresen bilakaera erakusten dute, argi eta garbi bereizitako bi profilekin: alde batetik, **industria-enpresen ehunak beheranzko joera erakusten du**, eta, beste alde batetik, euskal ekonomiaren terziazioak aurrera egin du, **zerbitzu-enpresen bolumen eta pisu gero eta handiagoarekin.**

Gizarte Segurantzaren inskribatutako enpresak; industria. EAE

Iturria: Gizarte Segurantza

Gizarte Segurantzaren inskribatutako enpresak; zerbitzuak. EAE

Gizarte Segurantzaren inskribatutako enpresak. EAE

	Guztira	Industria	Eraikuntza	Zerbitzuak
urtarrila 2020	60.972	6.588	5.007	45.952
otsaila 2020	61.436	6.612	5.062	46.277
martxoa 2020	59.644	6.554	4.811	44.843
apirila 2020	59.300	6.520	4.784	44.523
aldea				
otsaila/urtarrila	464	24	55	325
martxoa/otsaila	-1.792	-58	-251	-1.434
apirila/martxoa	-344	-34	-27	-320

Iturria: Gizarte Segurantza

2020ko martxoko eta apirilko datuek **covid-19aren eragina erakusten dute; Gizarte Segurantzaren inskribatutako enpresak jarduera guztietan galdu dira**, martxoan beherakada handiarekin (-1.792 enpresa) eta apirilean jarraitu dena (-344 enpresa). Dena den, aipatu behar da **galdutako enpresa-ehunaren %82 zerbitzu-sektoreari dagokiola.**

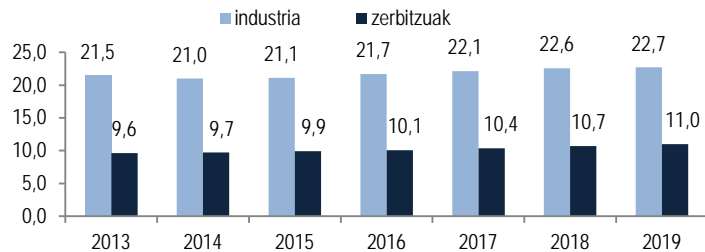

EAEko industria-enpresak enpresa-ehunaren %12,5 dira, eta enpleguaren %23 suposatzen dute. Eta hori da enpresa-ehunaren erresistentzia-gaitasunean kontuan hartu beharreko faktoreetako bat: batez besteko balioan, industria-enpresek zerbitzu-enpresen tamaina bikoizten dute. Indar horrek azal lezake, krisialdi honetan ere, enplegu gutxiago galdu dutela (-%2,4 industrian, eta -%3,8 zerbitzuetan).

Gizarte Segurantzaren inskribatutako pertsonak. EAE		
	Industria	Zerbitzuak
2020p	156.665	506.618
Urtarrila	157.775	509.813
Otsaila	158.461	517.322
Martxo	155.830	501.627
Apirila	154.594	497.711
Apir./Otsa. (%)	-2,4	-3,8

Iturria: Gizarte Segurantza

Gizarte Segurantzaren inskribatutako enpresen batez besteko tamaina (enplegua)

Tamainaren faktore horrek ekonomiaren posizio lehiakorren alderdi erabakigarrietako batekin lotzen da; izan ere, gaur egungo krisitik irteteko funtsezko faktoretzat jotzen baita, hala nola **I+G jarduerarekin** eta, azken batean, balio erantsiko ekoizpen-eredu lehiakorren aldeko apustuarekin.

Duela gutxi, COTECek, Espainiako eta autonomia-erkidegoetako I+Gren egoerari buruzko txostenean, **Euskal Autonomia Erkidegoaren lidergo-posizioa** adierazten du **I+Gko gastuak BPGren gainean** duen garrantziaren arabera (%1,85), **enpresa-sektorearen ekarpenaren garrantziaren arabera** (I+Gko gastu osoaren %76), **jarraitutasunarekin** batera (enpresen %75ek modu sistematikoan egiten dute) eta **eragileen arteko lankidetzaren arabera I+Gari heltzeko** (enpresen %42 I+Gko proiektuak garatzeko lankidetzan ari dira).

I+G adierazleak; enpresak tamainaren arabera

	I+Gn gastua		I+Gn enplegua	
	mila €	%	pertsonak	%
20 pertsona arte	123.476	11,4	3.109	15,4
20-49 pertsona	175.948	16,3	4.089	20,2
50-99 pertsona	206.185	19,1	4.008	19,8
100 pertsona eta gehiago	574.181	53,2	9.020	44,6

Enpresak eta IAGEP
Iturria: I+Gko estatistika, 2018 (Eustat)

Emaitza horiek, berez garrantzitsuak direnak, zertxobait gehiago findu daitezke enpresen dimentsioak duen eginkizun erabakigarria kontuan hartuz gero. Hala, **100 enplegu edo gehiagoko enpresak dira enplegu gehien ekartzen (%44,6) eta I+Gn egindako gastua gehien (%53,2) egiten dutenak enpresa-sektorearen barruan.**

I+G adierazleak; enpresak jarduera sektorearen arabera

	Establ. kop	Enplegua 3ataz beste	I+G gastua	
			Mila €	
Lehen sektorea	13	97	18.626	1,8
Industria	670	112	442.830	41,7
Eraikuntza	45	52	11.238	1,1
Zerbitzuak	681	172	607.095	57,2
-Jar.informatikoak	131	44	47.555	4,5
-I+G jarduerak	165	35	405.206	38,2
-Beste enpresa jard.	229	38	114.591	10,8
Guztira	1.396	76	1.061.163	100,0

Enpresak eta IAGEP
Iturria: I+Gko estatistika, 2018 (Eustat)

Bestalde, **industriak enpresa-sektorearen establezimenduen eta I+Gn egindako gastuaren %48 eta %42 suposatzen ditu.** Eta, zerbitzu-enpresek egindako I+Gko gastuaren zatirik handiena I+Gko jarduerari dagokio (%38,2). Hau da, kanpoko gastu gisa gauzatutako I+G jardueraren hornitzaileak dira, eta industria-erabilera handia dute.

Laburbilduz: **2013tik, EAE enpresa-ehunak gora egin du covid-19aren krisiaren eraginera arte,** baina, batez ere, zerbitzu-jarduerena; izan ere, **industria-ehuna galdu egin zen,** neurri batean, **birdimentsionatu egin zelako.** Izan ere, agerian geratzen da **industria-ehunaren batez besteko tamaina handiagoa dela zerbitzuen tamaina baino, funtsezko faktore gisa baldintza onenetan krisialditik irteteko.** Baina, tamaina abantaila bat da apustu lehiakor bati eusten badio; ildo horretan, nabarmentzekoa da **EAEko industriak eta I+G jardueran lana egiten duten neurri jakin bateko enpresek zeresan handia** dutela. Beraz, krisi honetatik ateratzeko, ezinbestekoa da ez bakarrik **enpresa-ehunari laguntzea aberastasuna eta enplegua sortzen laguntzeko, baizik eta baita euskal gizarte osoaren I+G jardueraren eragile bultzatzaile gisa ere.**